

Riešenie krízovej situácie banky Banca delle Marche talianskymi orgánmi vychádzalo predovšetkým z jej zlyhania

Komisiu nemožno považovať za zodpovednú za to, že zabránila jej záchrane

Žalobkyne boli akcionármi a majiteľmi podriadených dlhopisov banky Banca delle Marche, ktorá bola hlavnou bankovou inštitúciou Regione Marche (región Marky, Taliansko).

Dňa 9. januára 2012 Banca d'Italia (Národná banka Talianska) upozornila, že kontroly vykonané v banke Banca delle Marche odhalili vážne nedostatky v systémoch vnútornej kontroly, ktoré nevyhnutne viedli k jej „značnému vystaveniu... úverovým a finančným rizikám“. Dňa 15. októbra 2013 bola nad bankou Banca delle Marche zavedená nútená správa, a to najmä z dôvodu „závažných nedostatkov a nezrovnalostí...“.

Dňa 10. októbra 2014 Európska komisia v rámci štádia predbežného preskúmania začatého z vlastného podnetu vo vzťahu k podporným intervenciám plánovaným zo strany Fondo interbancario di tutela dei depositi (FITD – medzibankový fond ochrany vkladov, Taliansko), ktorý je taliansky systém ochrany vkladov vo forme súkromnoprávneho konzorcia medzi bankami spravujúci vlastné zdroje, v prospech inej talianskej banky, Banca Tercas¹ a banky Banca delle Marche, zaslala talianskym orgánom žiadosť o informácie, pričom zdôraznila, že nemožno vylúčiť, že tieto intervencie predstavujú štátnu pomoc. Ak by Národná banka Talianska zamýšľala schváliť takúto intervenciu, bolo by podľa Komisie vhodné, aby tieto orgány oznámili predmetné opatrenie pred jeho schválením.²

Listom z 21. augusta 2015, ktorý súvisel s konaním týkajúcim sa banky Banca delle Marche, Komisia pripomenula možnosť existencie štátnej pomoci a vyzvala talianske orgány, aby jej v tejto súvislosti poskytli aktualizované informácie a upustili od vykonania akéhokoľvek opatrenia zo strany FITD pred jeho oznámením a získaním rozhodnutia Komisie.

Dňa 8. októbra 2015 FITD stanovil a schválil kľúčové prvky druhého pokusu o intervenciu na podporu banky Banca delle Marche a informoval o tom Národnú banku Talianska.

Listom z 19. novembra 2015 Komisia upozornila talianske orgány najmä na skutočnosť, že na použitie systému ochrany vkladov na rekapitalizáciu banky³ sa vzťahujú pravidlá o štátnej pomoci.

Dňa 21. novembra 2015 Národná banka Talianska začala konanie o riešení krízovej situácie, ktorého plán bol vopred oznámený Komisii. V tomto pláne Národná banka Talianska najmä poukázala na skutočnosť, že rekapitalizácia banky Banca delle Marche zo strany FITD sa nemohla uskutočniť bez „predchádzajúceho kladného posúdenia zo strany Komisie... v súvislosti so zlučiteľnosťou [tejto operácie] s pravidlami [Únie] o štátnej pomoci“.

Keďže žalobkyne sa domnievali, že Komisia protiprávnymi pokynmi oznámenými talianskym orgánom zabránila záchrane prostredníctvom rekapitalizácie banky Banca delle Marche zo strany

¹ Pozri rozsudok Súdneho dvora z 2. marca 2021, Komisia/Taliansko a i., [C-425/19 P](#) (pozri tiež [tlačovú správu 30/21](#)).

² V súlade s požiadavkami článku 108 ods. 3 ZFEÚ.

³ Článok 11 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/49/EÚ zo 16. apríla 2014 o systémoch ochrany vkladov (Ú. v. EÚ L 173, 2014, s. 149).

FITD, podali žalobu na Všeobecný súd Európskej únie, ktorou sa domáhali určenia a konštatovania vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Únie. Podľa žalobkýň Komisia zabránila takejto záchrane a nasmerovala talianske orgány k začatiu postupu riešenia krízovej situácie banky Banca delle Marche podľa talianskych právnych predpisov, ktorými sa prebrala smernica 2014/59⁴.

Všeobecný súd svojím rozsudkom **zamietol žalobu žalobkýň z dôvodu, že nepreukázali existenciu príčinnej súvislosti medzi údajne protiprávnym konaním Komisie a údajnou škodou**, takže podmienky vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Únie nie sú splnené.

Posúdenie Všeobecným súdom

Všeobecný súd na úvod pripomína, že vznik mimozmluvnej zodpovednosti Únie⁵ je podmienený súčasným splnením niekoľkých podmienok, a to existenciou dostatočne závažného porušenia právnej normy, ktorej cieľom je priznať práva jednotlivcom, existenciou škody a existenciou príčinnej súvislosti medzi porušením povinnosti autorom aktu a škodou, ktorú utrpeli poškodené osoby. Podmienka týkajúca sa príčinnej súvislosti predpokladá existenciu dostatočne priamej príčinnej súvislosti medzi konaním inštitúcií Únie a škodou, pričom je na žalobcovi, aby predložil dôkaz o tejto súvislosti v tom zmysle, že vytýkané konanie musí byť rozhodujúcou príčinou škody. Okrem toho mimozmluvná zodpovednosť Únie nemôže vzniknúť bez toho, aby boli splnené všetky podmienky, ktorým podlieha povinnosť náhrady škody, takže nesplnenie jednej z týchto podmienok postačuje na zamietnutie žaloby.

V rámci posúdenia podmienky týkajúcej sa existencie dostatočne priamej príčinnej súvislosti Všeobecný súd odmieta argumentáciu žalobkýň, podľa ktorej sú listy a predbežné stanoviská Komisie, ktoré viedli k prijatiu rozhodnutia o riešení krízovej situácie banky Banca delle Marche, v podstate výsledkom toho, že Komisia nedodrжала zmysel pojmu „pomoc“, keďže sa nesprávne domnievala, že intervencie FITD napriek ich súkromnoprávnej povahe predstavovali opatrenia pripísateľné talianskemu štátu a zahŕňali štátne prostriedky. Podľa Všeobecného súdu, **hoci Komisia talianskym orgánom pripomenula potrebu vopred oznámiť a nevykonať možné opatrenia pomoci najmä v prospech uvedenej banky, tieto listy a stanoviská neobsahujú žiadne právne posúdenie z hľadiska kritérií pojmu „pomoc“. Komisia sa teda nevyjadrila ani ku konkrétnemu opatreniu, ani k presnému spôsobu, akým vykladá pojem „pomoc“.** Komisia preto ani nehrozila talianskym orgánom, že zablokuje alebo zakáže akékoľvek prípadné intervencie zo strany FITD v prospech banky Banca delle Marche, ani na ne nevyvíjala v tomto smere nátlak.

V tejto súvislosti sa Všeobecný súd domnieva, že **žalobkyne sa nemôžu odvolávať na rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania týkajúceho sa intervencie zo strany FITD v prospech banky Banca Tercas, prijaté 27. februára 2015, v ktorom Komisia usúdila, že táto intervencia spĺňala kritériá pripísateľnosti a štátnych zdrojov.** Na rozdiel od týchto opatrení na podporu banky Banca Tercas, pred prijatím rozhodnutia o riešení krízovej situácie banky Banca delle Marche **neexistoval žiadny definitívny plán intervencie zo strany FITD v prospech banky Banca delle Marche, žiadna žiadosť o schválenie takéhoto plánu adresovaná Národnej banke Talianska, žiadne formálne oznámenie tohto plánu ani žiadny iný dôvod, aby Komisia v tejto súvislosti začala konanie vo veci formálneho zisťovania.** Podľa Všeobecného súdu preto bolo nemožné, aby Komisia dostatočne presne zistila, či prípadná intervencia plánovaná zo strany FITD v prospech banky Banca delle Marche môže spĺňať kritériá štátnej pomoci.

Všeobecný súd zdôrazňuje, **že rozhodujúcimi prvkami v prospech rozhodnutia o riešení krízovej situácie banky Banca delle Marche bolo zlyhávanie tejto banky, o ktorom svedčili**

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 2014, s. 190).

⁵ Článok 340 druhý odsek ZFEÚ.

celkové straty vo výške 1,445 miliárd eur, kapitálový deficit vo výške 1,432 miliárd eur k 30. septembru 2015 a skutočnosť, že počas nútej správy nebolo možné identifikovať žiadnu intervenciu zo strany súkromného sektora, ktorá by bola schopná vyriešiť krízovú situáciu tejto banky.

Okrem toho ešte pred prebratím smernice 2014/59, ktoré by umožnilo takýto podporný zásah do talianskeho práva, nútení správcovia banky Banca delle Marche oznámili Národnej banke Talianska hroziacu situáciu platobnej neschopnosti tejto banky a uviedli, že sa obávajú, že jej záchrana sa nebude môcť uskutočniť včas vzhľadom na jej finančnú situáciu. Podľa Všeobecného súdu to **samo osebe naznačuje nemožnosť rýchlej intervencie zo strany FITD, a to nezávisle od prípadnej potreby vopred ju oznámiť Komisii**⁶.

Okrem toho Všeobecný súd zamietol tvrdenia žalobkýň, podľa ktorých údajne protiprávne konanie vytýkané Komisii zabránilo záchrane banky Banca delle Marche a bolo skutočnou a výlučnou príčinou škody, ktorú utrpeli. Podľa Všeobecného súdu, hoci toto konanie zohralo určitú úlohu v procese vyšetrovania, ktorý viedol talianske orgány k rozhodnutiu o riešení krízovej situácie tejto banky, ich **rozhodnutie o začatí konania o riešení krízovej situácie banky Banca delle Marche, prijaté v rámci výkonu ich vlastných právomocí a voľnej úvahy, bolo napriek tomu autonómne, nebolo rozhodujúcim spôsobom ovplyvnené postojom Komisie a v podstate vychádzalo z ich konštatovania, že táto banka zlyhala**, čo bolo rozhodujúcou príčinou tohto riešenia krízovej situácie. Všeobecný súd preto konštatuje, že žalobkyne z právneho hľadiska dostatočne nepreukázali, že v prípade neexistencie údajne protiprávneho konania Komisie by FITD so súhlasom talianskych orgánov, a najmä Národnej banky Talianska, skutočne mohol v novembri 2015 uskutočniť záchranu banky Banca delle Marche.

UPOZORNENIE: Odvolanie proti rozhodnutiu Všeobecného súdu obmedzujúce sa len na právne otázky možno podať na Súdny dvor v lehote dvoch mesiacov a desiatich dní od jeho doručenia.

UPOZORNENIE: Žalobou o neplatnosť sa možno domáhať zrušenia aktov inštitúcie Únie, ktoré sú v rozpore s právom Únie. Za určitých podmienok môžu členské štáty, európske inštitúcie a jednotlivci podať žalobu o neplatnosť na Súdny dvor alebo na Všeobecný súd. Ak je žaloba dôvodná, akt sa zruší. Dotknutá inštitúcia je povinná vykonať nápravu, pokiaľ ide o prípadnú právnu medzeru, ktorá vznikla v dôsledku zrušeného aktu.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Všeobecný súd.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

⁶ Článok 108 ods. 3 ZFEÚ.